

ВИСНОВОК
експертної комісії
про підсумки первинної акредитаційної експертизи
напряму підготовки 6.040102 «Біологія*»
галузі знань 0401 «Природничі науки»

Заклад освіти: **Рівненський державний гуманітарний університет**

Експертна комісія у складі голови експертної комісії **Шейка Віталія Ілліча**, проректора з науково-педагогічної роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, професора кафедри біології людини і тварин, доктора біологічних наук, професора та експерта **Лебединець Наталії Віталіївни**, доцента кафедри біології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидата біологічних наук за наказом Міністерства освіти і науки України від 07.05.2019 р. № 406-л, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII та Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», наказу МОН молоді і спорту України від 13.06.2012 р. № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 липня 2012 р. за № 1108/21420), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347) розглянула подану Рівненським державним гуманітарним університетом акредитаційну справу та в період з 22 по 24 травня 2019 р. провела експертне оцінювання відповідності освітньої діяльності названого закладу вищої освіти державним вимогам щодо акредитації напряму підготовки 6.040102 «Біологія*».

У процесі аналізу:

- вивчені матеріали самоаналізу на право провадження освітньої діяльності з напряму підготовки 6.040102 «Біологія*»;
- вибірково перевірені відповідні документи університету та випускової кафедри біології та здоров'я людини;
- проведено ознайомлення з фактичним станом навчальних приміщень, спеціалізованих лабораторій і кабінетів кафедри, комп'ютерних класів, бібліотеки;
- проведені співбесіди з науково-педагогічним персоналом кафедри і студентами факультету.

Експертне оцінювання здійснювалося за такими напрямками:

- встановлення достовірності інформації, поданої в матеріалах самоаналізу Міністерству освіти і науки України закладом вищої освіти;

Голова експертної комісії проф. В.І. Шейко

- виявлення відповідності щодо організаційного та навчально-методичного, кадрового, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» установленим законодавством вимогам;

- виявлення відповідності освітньої діяльності університету державним вимогам щодо підготовки фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія*».

У підсумку експертного оцінювання комісія констатує:

1. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗДІЛ

1.1. Інформація про керівника закладу освіти

Постоловський Руслан Михайлович – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, член-кореспондент Академії педагогічних і соціальних наук, академік Української академії економічної кібернетики, відмінник освіти України, президент міжнародного центру «Геополітика», почесний Президент Рівненського обласного комунального позашкільного навчального закладу «Рівненська Мала академія наук учнівської молоді» при Рівненській обласній раді.

Автор понад 300 наукових і науково-методичних публікацій, співавтор підручників та посібників, яким надано гриф Міністерства освіти і науки України, монографій із всесвітньої історії, з питань міжнародних відносин слов'янських країн, геополітики.

У 2000 р. Р.М. Постоловський нагороджений орденом «За заслуги» III ст., а у 2002 р. – здобув почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» та став лауреатом міжнародної премії «Слов'яни» і отримав диплом за активну творчу діяльність у зміцненні співдружності слов'янських народів, у 2006 р. – нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Петро Могила», у 2014 р. – медаллю «За гідність та патріотизм» ГО «Рівненської правозахисної ліги», у 2011 р. – орденом «За заслуги» II ст., у 2015 р. – медаллю «Григорій Сковорода» Національної академії педагогічних наук України, у 2018 р. – Почесною грамотою НАН України ЦК профспілки працівників НАН України. У 1972 р. Р.М. Постоловський закінчив історичний факультет Кам'янець-Подільського державного педагогічного інституту за спеціальністю «Історія і суспільствознавство», має 45 років науково-педагогічного стажу.

1.2. Загальна характеристика закладу вищої освіти

Рівненський державний гуманітарний університет є державним закладом вищої освіти (свідоцтво про державну реєстрацію РДГУ видано виконавчим комітетом Рівненської міської ради за № 813218 від 07.05.1999 р.).

Рівненський державний гуманітарний університет внесений до Єдиного Державного реєстру підприємств та організацій України (довідка № 736233 від 07.05.1999 р., видана Головним управлінням статистики у Рівненській області).

Освітня діяльність провадиться згідно з відомостями щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти Рівненським державним гуманітарним університетом (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo->

[diyalmnosti/2019/04/20/derzhavniy-gumanitarniv-universitet30.pdf](#) – наказ МОНУ від 06.07.2017 р. № 141-л «Про переоформлення ліцензій»).

Ліцензований обсяг прийому в Рівненському державному гуманітарному університеті складає: **33 428** (3980 л. о. * 4 р. н. = **15920** (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальностями згідно з «Переліком – 2015»), 3745 л. о. * 4 р. н. = **14 980** (освітній ступінь «бакалавр» за напрямом підготовки), 1376 л. о. * 1,5 р. н. + 320 л. о. (з урахуванням строків навчання) = **2384** (другий магістерський) рівень вищої освіти за спеціальностями згідно з «Переліком – 2015»), 36 л. о. * 4 р. н. = **144** (третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)). Станом на 01.05.2019 р. на денній формі навчається **3493** студенти, на заочній формі – **2000** студентів. У Рівненському державному гуманітарному університеті здійснюється підготовка фахівців за 46 спеціальностями освітнього ступеня «Бакалавр» та 39 спеціальностями освітнього ступеня «Магістр» і сімома спеціальностями освітнього ступеня «Доктор філософії». У складі університету функціонує три інститути, дев'ять факультетів. З 51 кафедр університету 47 є випусковими.

До складу університету входять чотири відокремлені структурні підрозділи: Дубенський коледж культури і мистецтв, Рівненське музичне училище, Сарненський педагогічний коледж та Дубенський коледж.

Рівненський державний гуманітарний університет активно реалізує право учасників освітнього процесу на академічну мобільність (семестрове навчання студентів і стажування викладачів) у Гуманітарно-природничому університеті ім. Яна Длугоша (Академії ім. Яна Длугоша) в місті Ченстохові (Республіка Польща).

Підготовка фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» здійснюється на психолого-природничому факультеті випусковою кафедрою біології та здоров'я людини, яку очолює кандидат біологічних наук, доцент В.П. Марциновський.

Ліцензований обсяг прийому за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» становить **25 осіб денної форми** та **25 осіб заочної форми** навчання щорічно.

Таблиця 1

Контингент студентів*

Галузь знань, спеціальність, освітня програма (шифр і назва)	Освітній рівень	Передумови вступу	Кількість студентів												
			Разом	Курси								1(маг.)		2(маг.)	
				1		2		3		4		1(маг.)	2(маг.)		
				денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна		
Галузь знань 0401 Природничі науки Напрямок підготовки 6.040102 Біологія*	ОКР «Бакалавр»	на базі ЗСО	13	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-

Голова експертної комісії. проф. В.І. Шейко

		Усього:	13	-	-	-	-	-	-	13	-	-	-	-
<i>Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка</i>	Перший (бакалаврський)	- на базі ЗСО	24	22	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		- на базі ОКР «Молодший спеціаліст» (3 р.н.)	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»</i>		Усього:	29	27	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка</i>	Перший (бакалаврський)	- на базі ЗСО	33	-	-	16	3	10	4	-	-	-	-	-
		- на базі ОКР «Молодший спеціаліст» (3 р.н.)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія)»</i>		Усього:	33	-	-	16	3	10	4	-	-	-	-	-
<i>Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка</i>	Другий (магістерський)	- вступ на основі здобутого освітнього ступеня бакалавра за тією ж самою спеціальністю	10	-	-	-	-	-	-	-	7	3	-	-
		вступ на основі здобутого освітнього ступеня (бакалавра, магістра) та ОКР спеціаліста за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)	4	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-
<i>Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»</i>		Усього:	14	-	-	-	-	-	-	-	9	5	-	-
Усього			89	27	2	16	3	10	4	13	-	9	5	-

*контингент студентів за ЄДЕБО станом на 22.05.2019 р.

Експертна комісія відзначає, що наявний контингент студентів напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» перебуває в межах ліцензованого обсягу прийому; формування та збереження контингенту студентів проводиться на належному рівні.

1.3. Засновницькі документи

Університет створений Постановою Кабінету Міністрів України №1973 від 14 грудня 1998 р. на базі Рівненського державного педагогічного інституту, Рівненського державного інституту культури, Дубенського та Сарненського коледжів Рівненського державного педагогічного інституту, а також Рівненського училища мистецтв і культури та Дубенського відділення цього ж училища.

Рівненський державний гуманітарний університет діє на підставі Статуту, погодженого конференцією трудового колективу Рівненського державного гуманітарного університету (протокол від 13 червня 2016 р. № 1) та

Голова експертної комісії проф. В.І. Шейко

затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 13 червня 2017 р. № 842.

У своїй діяльності університет керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про мови», наказами, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України.

Експертна комісія зазначає, що засновницькі документи Рівненського державного гуманітарного університету відповідають вимогам чинного законодавства.

2. ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Контроль рівня засвоєних теоретичних знань та сформованих умінь фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» оцінюється за результатами виконання курсових робіт, ректорських контрольних робіт, підсумкового контролю, комплексних контрольних робіт.

Експертна комісія здійснила аналіз 20 % від загальної кількості виконаних студентами напряму підготовки 6.0401502 «Біологія*» курсових робіт та відзначає їх відповідність затвердженим темам і завданням, чітку спрямованість на формування професійно-значущих навичок і вмінь відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики. Успішність при виконанні курсових робіт студентами складає:

- «Ботаніка» / «Зоологія» / «Фізіологія людини і тварин»: загальна успішність – 100 %, якісна успішність – 92,3 %;

- «Методика навчання біології»: загальна успішність – 100 %, якісна успішність – 100 %.

Відтак узагальнені показники результатів курсових робіт складають: загальна успішність – 100 %, якісна успішність – 96,15 %, що відповідає вимогам.

Узагальнені показники виконання ректорських контрольних робіт студентів напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» становлять: загальна успішність – 100 %, якісна успішність – 73,82 %.

Про якість і рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти свідчать результати сесійного контролю та виконання комплексних контрольних робіт (ККР) з циклів гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки і дисциплін професійної та практичної (фахової) підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.0401502 «Біологія*».

Узагальнені показники результатів заліково-екзаменаційної сесії напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» з циклу дисциплін професійної та практичної (фахової) підготовки складають: загальна успішність – 100 %, якісна успішність – 94,2 %.

Експертна комісія проаналізувала результати ККР за самоаналізом і констатує відповідність оцінювання виконаних ККР критеріям знань і вмінь студентів.

Проведені комісією експертні вимірювання рівня залишкових знань і вмінь студентів напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» представлені в таблиці 2 «Результати виконання комплексних контрольних робіт з експертних вимірювань знань студентів напряму підготовки 6.040102 «Біологія».

На підставі проведеного аналізу можна зробити висновок, що якість підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» в Рівненському державному гуманітарному університеті відповідає державним вимогам.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Освітньо-професійна програма, освітньо-кваліфікаційна характеристика, засоби діагностики якості вищої освіти, навчальний план

Організація освітнього процесу підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» здійснюється відповідно до законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту» та інших нормативних документів.

Підготовка фахівців (4 курс) проводиться відповідно до стандарту вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету, а саме: освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, освітньо-кваліфікаційної характеристики, засобів діагностики вищої освіти та навчального плану, затверджених у 2015 р. в установленому порядку (протокол вченої ради від 24.04.2015 р. №9).

Навчальний план (за звітний період) відповідає діючій освітньо-професійній програмі, погоджений і затверджений в установленому порядку. Навчальний план визначає перелік, порядок та обсяг вивчення навчальних дисциплін, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Експертна комісія проаналізувала освітньо-кваліфікаційну характеристику, освітньо-професійну програму та засоби діагностики якості вищої освіти заявленого напряму підготовки і дійшла висновку, що вони відповідають вимогам щодо підготовки фахівця вказаного профілю.

Експертна комісія відзначає, що навчальним планом передбачено викладання всіх дисциплін у належному обсязі годин. Заплановано необхідні заходи рубіжного та підсумкового контролю знань, умінь і навичок студентів.

Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за напрямом 6.040102 «Біологія*» відображає зміст підготовки фахівців з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та зорієнтований на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін у сфері освіти.

3.2. Інформація про наявність робочих програм з усіх навчальних дисциплін навчального плану

Викладачами розроблені робочі програми з усіх дисциплін навчального плану заявленого напрямку підготовки. Робочі програми за структурою та змістовим наповненням відповідають встановленим вимогам.

Робочі програми з дисциплін навчального плану постійно оновлюються з урахуванням досягнень науки, у тому числі поповнюються даними наукових досліджень професорсько-викладацького складу РДГУ.

Виконання робочих програм передбачає впровадження сучасних методик і технологій навчання, використання комп'ютерної техніки та мультимедійного обладнання.

Експертна комісія зазначає, що робочі програми навчальних дисциплін навчального плану підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» за формою і змістом відповідають встановленим вимогам.

3.3. Інформація про наявність програм з усіх видів практичної підготовки

У системі підготовки фахівця за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» важлива роль належить практиці як ланці, яка поєднує теоретичне навчання студентів з їх самостійною роботою, допомагає набути певного досвіду практичної діяльності. Практика базується на знаннях, уміннях і навичках, отриманих студентами в процесі вивчення дисциплін.

Практика студентів Рівненського державного гуманітарного університету базується на «Положенні про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затверджене наказом Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. № 93. Мета практики – закріплення теоретичних знань, отриманих студентами під час навчання, набуття й удосконалення практичних навичок і умінь за певним фахом для прийняття самостійних рішень в умовах конкретної роботи, оволодіння сучасними методами, формами організації праці у сфері їх майбутньої професії. Види та обсяги практик визначаються освітньо-професійною програмою підготовки фахівців, навчальним планом, графіками навчального процесу.

Практика студентів Рівненського державного гуманітарного університету регламентується «Положенням про практики у Рівненському державному гуманітарному університеті» (затверджене вченою радою 27.11.2018 р., протокол № 10).

Викладачами кафедри розроблено та затверджено «Наскрізну програму практик» (протокол засідання кафедри від 07.10.2015 р. № 9). На основі даної програми розроблені робочі програми відповідних видів практик, а саме:

- навчальна практика (ботанічна), другий семестр (шість тижнів); робоча програма практики – «Навчальна практика з ботаніки для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.040102 Біологія*». Розробник – ст. викл. Куцоконь Л.П. (протокол засідання кафедри від 07.10.2015 р., № 9);

- навчальна практика (зоологічна), четвертий семестр (шість тижнів); робоча програма практики – «Навчальна практика із зоології для студентів за

напрямом підготовки (спеціальністю) 6.040102 Біологія*». Розробники: доц. Рудь О.Г., доц. Гусаковська Т.М. (протокол засідання кафедри від 07.10.2015 р. № 9);

- педагогічна (пропедевтична) практика, другий семестр (два тижні); робоча програма практики – «Виробнича (пропедевтична) практика для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.040102 Біологія*». Розробник – проф. Грицай Н.Б. (протокол засідання кафедри від 07.10.2017 р. № 9);

- виробнича практика, восьмий семестр (шість тижнів); робоча програма практики – «Виробнича (педагогічна) практика для студентів за напрямом підготовки (спеціальністю) 6.040102 Біологія*». Розробники: проф. Грицай Н.Б., ст. викл. Гусаковська Т.М. (протокол засідання кафедри від 23.09.2017 р. № 8).

Для проходження студентами навчальної, педагогічної (пропедевтичної) та виробничої практики укладено угоди з такими установами й організаціями:

1. Угода № 8 від 20.11.2017 р. про проведення практики з Рівненським центром гідрометеорології.

2. Угода № 9 від 22.11.2017 р. про проведення практики з лабораторією моніторингу вод та ґрунтів Рівненської гідро-меліоративної експедиції.

3. Угода № 10 від 28.11.2017 р. про проведення практики з Радіологічною лабораторією ДУ Рівненського обласного лабораторного центру.

4. Угода № 10-03-01 від 24.03.2017 р. про проведення практики з Національним природним парком «Північне Поділля».

5. Угода № 11 від 27.11.2017 р. про проведення практики з Дослідною станцією епізоотології.

6. Угода № 12 від 24.11.2017 р. про проведення практики з КЗ «Рівненський краєзнавчий музей».

7. Угода № 1 від 14.02.2016 р. про проведення практики з ДП «Рівненський лісгосп».

8. Угода № 2 від 21.03.2016 р. про проведення практики з КЗ «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради.

9. Угода № 4 від 26.03.2016 р. про проведення практики з Інститутом сільського господарства Західного Полісся НААН України.

10. Угода № 9 від 27.11.2016 р. про проведення практики з Рівненським зоологічним парком.

11. Угода № 6 від 07.09.2015 р. про проведення практики з управлінням освіти Рівненського міськвиконкому.

12. Угода № 10 від 04.09.2014 р. про проведення практики з управлінням освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації.

13. Угода № 6 від 20.09.2017 р. про проведення практики з Природничо-математичним ліцеєм «Елітар».

14. Угода № 4 від 20.09.2017 р. про проведення практики із загальноосвітнім навчальним закладом № 5 м. Рівного.

15. Угода № 1 від 05.09.2017 р. про проведення практики із загальноосвітнім навчальним закладом № 9 м. Рівного.

16. Угода № 2 від 06.09.2017 р. про проведення практики із загальноосвітнім навчальним закладом №11 м. Рівного.

17. Угода № 3 від 06.09.2017 р. про проведення практики із загальноосвітнім навчальним закладом №13 м. Рівного.

Термін дії угод – 5 років.

Експертна комісія здійснила аналіз 20 % звітів про проходження практики студентами, які навчаються за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*», на відповідність структури і змісту виконання завдань вимогам робочої програми практики, адекватність оцінок формам і методам практично-предметної діяльності студентів.

Комісія відзначає належний рівень розробки програм практики для студентів за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» та відповідність матеріалів практики нормативним вимогам Міністерства освіти і науки України, а також достатній професійний рівень проаналізованих звітів про проходження практики студентами.

3.4. Інформація про наявність методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти

Атестація студентів, які навчаються за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*», проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи або складання кваліфікаційного іспиту з фаху.

Атестація фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» методично забезпечена. Розроблені та затверджені методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційних робіт (протокол № 10 засідання кафедри від 23.11.2018 р.). Викладачами випускової кафедри розроблена програма кваліфікаційного іспиту і затверджена в установленому порядку (протокол № 9 від 16.10.2018 р.).

Експертна комісія констатує наявність методичних рекомендацій з підготовки кваліфікаційних робіт. Також експертна комісія зазначає, що тематика робіт у повному обсязі відповідає професійній спрямованості, розроблена і затверджена в установленому порядку.

Експертній комісії представлено програму кваліфікаційного іспиту з фаху заявленого напрямку підготовки. Комісія констатує, що програма кваліфікаційного іспиту з фаху відповідає вимогам щодо теоретичної та практичної підготовки фахівців за напрямом 6.040102 «Біологія*». Наявні критерії оцінювання знань і вмінь випускників.

3.5. Критерії оцінювання знань і вмінь студентів

Освітній процес у Рівненському державному гуманітарному університеті регламентований «Положенням про організацію освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті» (затверджене вченою радою РДГУ, протокол № 9 від 25.10.2018 р.).

Експертна комісія проаналізувала критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисциплін навчального плану за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*». Випускова кафедра біології та здоров'я людини в

розробці форм і методів контролю знань студентів та при визначенні критеріїв оцінок керується «Положенням про оцінювання знань і вмінь студентів Рівненського державного гуманітарного університету», затвердженим вченою радою РДГУ від 25 жовтня 2018 р., протокол № 9.

У Рівненському державному гуманітарному університеті створено систему комплексного контролю забезпечення якості надання освітніх послуг, ключову роль у якій виконує навчально-методичний відділ – Центр якості освіти, що в роботі керується «Положенням про Навчально-методичний відділ – Центр якості освіти Рівненського державного гуманітарного університету» (розглянуто та схвалено рішенням вченої ради університету від 28.11.2017 р., протокол № 13).

Система моніторингу якості освіти є організаційною формою, яка дозволяє оцінювати процеси, що відбуваються в системі освіти, виявляти фактори, що негативно впливають на якість підготовки фахівців та своєчасно організовувати заходи, спрямовані на її покращення. Основні засади внутрішньої системи забезпечення якості надання освітніх послуг відображені в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЗВО» (схвалене рішенням вченої ради університету від 25.10.2018 р., протокол № 9).

Експертна комісія підтверджує функціонування внутрішньої системи моніторингу якості надання освітніх послуг у Рівненському державному університеті та констатує, що критерії оцінювання знань і вмінь студентів приведені у відповідність до вимог МОН України.

4. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Освітній процес підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» забезпечують викладачі випускової кафедри біології та здоров'я людини і загальноуніверситетських кафедр: економічної теорії, філософії, політичних наук та інші. Згідно з рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету від 25.04.2019 р., протокол №4, відповідно до наказу ректора від 20.05.2019 р. №97-01-01 кафедра біології, онкології та медичної фізіології переіменована на кафедру біології та здоров'я людини.

Випускова кафедра укомплектована висококваліфікованими спеціалістами з відповідною базовою освітою. Серед них: доктор біологічних наук, старший науковий співробітник (Загоруйко Г.Є.), доктор педагогічних наук, професор (Грицай Н.Б.), два кандидати біологічних наук, доценти (Марциновський В.П., Ойцюсь Л.В.), кандидат географічних наук, професор (Мельник В.Й.), два кандидати сільськогосподарських наук, доценти (Демчук В.В., Виговський І.В.), три кандидати ветеринарних наук, доценти (Рудь О.Г., Воловик Г.П., Шевців М.В.), кандидат медичних наук, доцент (Панасюк В.Ю.), кандидат педагогічних наук (Трохимчук І.М.), кандидат біологічних наук (Толочик І.Л.), доцент (Гусаковська Т.М.), три старші викладачі (Куцоконь Л.П., Серган Є.О., Денисюк Н.В.). За сумісництвом працює кандидат педагогічних наук, доцент Сяська І.О. Підвищення кваліфікації упродовж п'яти років пройшли 100 % викладачів випускової кафедри.

З усіма науково-педагогічними працівниками укладені трудові договори (контракти), наявні накази про прийняття їх на роботу.

Група забезпечення спеціальності складається з трьох штатних науково-педагогічних працівників, які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності, серед них:

- доктор педагогічних наук (014 Середня освіта (Біологія) (13.00.02 – теорія та методика навчання (біологія)), професор, професор кафедри біології та здоров'я людини Грицай Н.Б., кваліфікація якої підтверджена науковою, науково-педагогічною та іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю десятьма видами та результатами, переліченими у п. 30 Ліцензійних умов, і документом про вищу освіту – вчитель початкових класів і біології);

- кандидат біологічних наук (091 Біологія ((03.00.05 – ботаніка)), доцент, доцент кафедри біології та здоров'я людини Ойцюсь Л.В., кваліфікація якої підтверджена науковою, науково-педагогічною та іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю шістьма видами та результатами, переліченими у п. 30 Ліцензійних умов, і документом про вищу освіту – вчитель початкових класів і біології);

- кандидат педагогічних наук (011 Освітні, педагогічні науки (13.00.07 – теорія і методика виховання)), доцент кафедри біології та здоров'я людини Трохимчук І.М., кваліфікація якої підтверджена науковою, науково-педагогічною та іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю сімома видами та результатами, переліченими у п. 30 Ліцензійних умов, і документом про вищу освіту – вчитель географії і біології середньої школи).

У складі групи забезпечення спеціальності частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та / або вчене звання професора, складає 33 %, частка тих, хто має науковий ступінь кандидата наук та / або вчене звання доцента, складає 67 %, що відповідає п. 29 Ліцензійних умов. Усі види і результати професійної діяльності науково-педагогічних працівників представлені в акредитаційній справі.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують навчальний процес за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*», мають рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з п. 30 Кадрових вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Експертна комісія проаналізувала стан кадрового забезпечення підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» і констатує, що система добору кадрів, їх використання, підвищення кваліфікації та штатна укомплектованість відповідають нормативним вимогам.

5. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Експертна комісія констатує, що науково-дослідна робота кафедри біології та здоров'я людини проводиться за комплексною темою «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку біологічних наук» (державний реєстраційний

номер 0116U002990). Зокрема, за звітний п'ятирічний період викладачі випускової кафедри опублікували низку статей у фахових українських і зарубіжних виданнях біологічного напрямку, у тому числі – й у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз (дві статті – Scopus, три статті – Web of Science, 25 статей – Index Copernicus). Також видано три одноосібних і шість колективних монографій. Розроблено два патенти: «Ефективний спосіб визначення контамінації мікрофлорою поживних середовищ для культивування клітин» (Реєстраційний № заявки у 2018 00896 від 31.01.2018 р.); «Спосіб мікрометоду визначення придатності поживних середовищ для культивування клітин» (Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі 12.02.2018 р.).

Захищені три дисертації: одна – на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук (проф. Грицай Н.Б., «Система методичної підготовки майбутніх учителів біології в педагогічних університетах», 2016 р.); одна – на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук (доц. Трохимчук І.М., «Формування екологічної вихованості учнів основної школи у процесі дослідницької діяльності з екології у загальноосвітніх навчальних закладах», 2014 р.), одна – на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук (викл. Толочик І.Л., «Екологічний стан річки Стир в умовах антропогенного навантаження у межах Рівненської області», 2018 р.). За вказаний період 2 кандидати наук отримали вчене звання доцента (Сяська І.О., Виговський І.В.) та один доктор наук – вчене звання професора (Грицай Н.Б.).

Два науково-педагогічні працівники (проф. Грицай Н.Б., доц. Трохимчук І.М.) отримали сертифікат, що підтверджує володіння іноземною (польською) мовою на рівні В2. Шість науково-педагогічних працівників (проф. Грицай Н.Б., доц. Трохимчук І.М., проф. Мельник В.Й., доц. Рудь О.Г., ст.викл. Куцоконь Л.П., викл. Толочик І.Л.) пройшли стажування в закордонних навчальних закладах (Академія імені Яна Длугоша (м. Чейстохова, Польща), Університеті імені М. Кюрі-Склодовської (м. Люблін, Польща).

На кафедрі з 2015 р. проводиться науково-практична конференція з міжнародною участю фахівців з Польщі, Білорусі, Словаччини «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку біологічних наук». Викладачі кафедри беруть активну участь у роботі науково-практичних конференцій в Україні та близькому зарубіжжі.

Експертна комісія відзначає, що науково-дослідна робота кафедри біології та здоров'я людини проводиться на належному рівні.

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Рівненський державний гуманітарний університет має необхідні документи, які засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення освітнього процесу (Наказ МОН України від 13.07.2018 р. № 768 «Про закріплення державного майна за Рівненським державним гуманітарним університетом»), висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи,

документи щодо відповідності вимогам правил пожежної безпеки та нормам з охорони праці.

Ректорат Рівненського державного гуманітарного університету проводить роботу щодо розширення та зміцнення матеріально-технічної бази університету.

Матеріально-технічна база РДГУ нараховує п'ять навчальних корпусів, сім гуртожитків, два медпункти, чотири актові зали, шість їдалень, дві спортивні зали, стадіон та шість спортивних майданчиків. Приміщення університету укомплектовані необхідною для проведення освітнього процесу і наукових досліджень, спортивно-оздоровчої та культурно-масової роботи технікою та обладнанням, а також навчальним устаткуванням згідно з науково-обґрунтованими нормами.

Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу в РДГУ складає 2,8 м² на одного здобувача освіти з урахуванням трьох змін навчання (наказ ректора РДГУ від 16.07.2018 р. № 127-01-01).

Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу з напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» становить 3,9 м² на одного здобувача освіти з урахуванням трьох змін навчання – наказ ректора РДГУ від 16.07.2018 р. № 127-01-01 (наказ та розрахунки представлені в акредитаційній справі).

Санітарно-технічний стан навчальних приміщень відповідає чинним нормативним вимогам.

Кафедра біології та здоров'я людини є структурним підрозділом психолого-природничого факультету. У процесі підготовки фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» факультет використовує кафедральне приміщення, аудиторний фонд та сім спеціалізованих кабінетів і навчальних лабораторій кафедри («ботанічний практикум», «зоологічний музей», «зоологічний практикум», «лабораторія анатомії і фізіології людини і тварин», «лабораторія зоології безхребетних», «лабораторія з генетики, мікробіології, вірусології, цитології» тощо).

З метою надання якісних освітніх послуг за напрямом підготовки 6.040102 Біологія* з галузі знань 0401 Природничі науки на психолого-природничому факультеті РДГУ створено дві спеціалізовані навчальні аудиторії, а саме: лабораторія самостійної комп'ютерної підготовки (ауд. 333), навчально-методичний центр (ауд. 411–412). Аудиторія № 411–412 обладнана мультимедійними засобами. З семи спеціалізованих аудиторій кафедри біології та здоров'я людини три оснащені мультимедійним обладнанням: мультимедійний проектор EPSON (3 шт.), екран. Усього для здійснення навчального процесу на факультеті задіяно 46 одиниць комп'ютерної техніки зі строком експлуатації не більше восьми років, мережеве обладнання, яке забезпечує функціонування локальної і глобальної мережі та відповідне обладнання кафедр факультету.

Забезпеченість навчальних аудиторій Рівненського державного гуманітарного університету мультимедійним обладнанням становить не менше 30 %.

Задля гарантування доступності навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодного доступу до будівлі, навчальних класів (груп) та іншої інфраструктури розроблений проект облаштування навчальних приміщень під'їзними доріжками та пандусами відповідно до державних будівельних норм. План заходів розглянутий і затверджений на засіданні вченої ради РДГУ, протокол № 10 від 27.11.2018 р. Його передбачено реалізувати до кінця 2021 р.

Стан матеріально-технічної бази знаходиться на постійному контролі ректорату та вченої ради РДГУ. Проте, експертна комісія рекомендує продовжувати роботу зі зміцнення та оновлення матеріально-технічної бази університету.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Інформаційне забезпечення підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040102 «Біологія*» здійснює наукова бібліотека як провідний інформаційний структурний підрозділ Рівненського державного гуманітарного університету. Рівень інформаційного забезпечення загалом відповідає сучасним потребам освітнього процесу, забезпечує якісне навчання здобувачів вищої освіти.

Студенти мають можливість отримувати необхідну літературу в чотирьох абонементів і трьох читальних залах наукової бібліотеки університету. Щорічно передплачується близько 150 назв періодичних видань. Обслуговування користувачів здійснюється не тільки за допомогою традиційних каталогів, картотек, але і за допомогою електронного каталогу, баз даних, повнотекстової автоматизованої інформаційно-правової пошукової системи «Консультант», повнотекстової електронної бази даних книг «Центру учбової літератури», мережі Інтернет. У складі повнотекстової бази електронної бібліотеки видавництва «Центру навчальної літератури» є понад 1000 назв підручників, навчальних посібників з різноманітних галузей знань, якими можна скористатися як з комп'ютерів, встановлених у приміщеннях наукової бібліотеки, так і в навчальних корпусах університету. Кількість користувачів при цьому необмежена. Це дозволяє здійснювати підготовку до навчальних занять на достатньому рівні.

Функціонує web-сайт бібліотеки (<http://library.rshu.edu.ua>), на якому надається доступ до повнотекстової бази даних фахових наукових періодичних видань України «Наукова періодика України». Наукова бібліотека РДГУ отримала доступ до міжнародної наукометричної бази даних Scopus, працює над наповненням Інституційного репозитарію Рівненського державного гуманітарного університету.

У науковій бібліотеці Рівненського державного гуманітарного університету на 2019 навчальний рік передплачені фахові періодичні видання для підготовки здобувачів вищої освіти напряму 6.040102 «Біологія*»: «Вестник зоології», «Мікробіологічний журнал», «Вища освіта України : теорет. та наук.-метод. часопис», «Вища школа : наук.-практ. вид.». Фаховість видань звірена з Переліком наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися результати дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і

кандидата наук (відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15 січня 2018 р. № 32, зареєстрованого в Мін'юсті України 06 лютого 2018 р. за № 148/21600).

Наукова бібліотека співпрацює з міжнародними благодійними культурно-освітніми та громадськими організаціями і фондами, здійснює документообмін з бібліотеками України: Національною бібліотекою України імені В.І. Вернадського, Науковою бібліотекою Львівського національного університету імені І. Франка, Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. Сухомлинського та ін.

Експертна комісія констатує, що наявне інформаційне забезпечення освітнього процесу в Рівненському державному гуманітарному університеті сприяє якісній підготовці фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія*». Студенти мають доступ до першоджерел, наукових праць, навчально-методичної літератури і періодики та мережі Інтернет, що значно сприяє покращенню інформаційного забезпечення освітнього процесу.

На підставі аналізу інформаційного забезпечення експертна комісія констатує, що фактичні дані Університету за якісними та кількісними показниками відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 р. № 347).

8. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ УСУНЕННЯ

Аналіз приписів, рекомендацій експертної комісії відсутній у зв'язку з первинною акредитацією напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» галузі знань 0401 «Природничі науки».

9. ЗАУВАЖЕННЯ, ЩО БУЛИ ЗРОБЛЕНІ ПІД ЧАС ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПОДАНИХ ДО МОН АКРЕДИТАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

За результатами попередньої експертизи поданих матеріалів акредитаційної справи напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» (вх. № 226-ас від 24 квітня 2019 р.) зауваження відсутні.

10. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ КЕРІВНИЦТВУ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

За результатами аналізу матеріалів акредитаційної справи, проведеної експертизи в Рівненському державному гуманітарному університеті експертна комісія рекомендує керівництву університету:

- продовжувати роботу з оновлення матеріально-технічної бази психолого-природничого факультету і кафедри біології та здоров'я людини;
- вдосконалювати комп'ютерну базу та аудіо-відео-комп'ютерне програмне забезпечення освітнього процесу;
- поповнювати бібліотечний фонд фаховими навчально-методичними

виданнями викладачів;

– викладачам випускової кафедри активізувати роботу щодо публікацій статей у фахових англійськомовних біологічних виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science.

Указані рекомендації не входять до складу обов'язкових і не впливають на позитивне рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки здобувачів вищої освіти.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

На підставі поданих матеріалів Рівненського державного гуманітарного університету та перевірки діяльності на місці експертна комісія дійшла висновку, що організаційне та навчально-методичне, кадрове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення освітньої діяльності з підготовки фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» галузі знань 0401 «Природничі науки» в Рівненському державному гуманітарному університеті відповідають встановленим нормативам і забезпечують державну гарантію якості освіти.

Комісія вважає за можливе акредитувати підготовку фахівців напряму підготовки 6.040102 «Біологія*» галузі знань 0401 «Природничі науки» в Рівненському державному гуманітарному університеті з ліцензованим обсягом прийому – 25 осіб денної форми навчання та 25 осіб заочної форми навчання щорічно.

Голова експертної комісії

Шейко Віталій Ілліч,

проректор з науково-педагогічної роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, професор кафедри біології людини і тварин, доктор біологічних наук, професор

Експерт

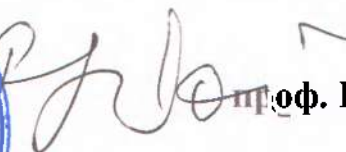
Лебединець Наталія Віталіївна,

доцент кафедри біології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидат біологічних наук

24 травня 2019 р.

Із матеріалами експертних висновків ознайомлений:

Ректор РДУ

проф. Р. М. Постоловський

**Дотримання нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки фахівців
Рівненського державного гуманітарного університету
за напрямом підготовки 6.040102 Біологія*
галузі знань 0401 Природничі науки**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10 відповідає
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	76,9	+26,9 відповідає
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			

2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання. %	90	100	+10 відповідає
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	69,2	+19,2 відповідає
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання. %	90	100	+10 відповідає
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	74,3	+24,3 відповідає
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	-	+	+
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	+	+

Голова експертної комісії

Шейко Віталій Ілліч,

проректор з науково-педагогічної роботи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, професор кафедри біології людини і тварин, доктор біологічних наук, професор

Експерт

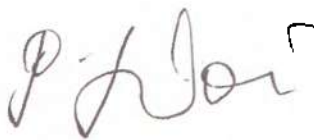

Лебединець Наталія Віталіївна,

доцент кафедри біології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидат біологічних наук

Із матеріалами експертних висновків ознайомлений:

Ректор РДПУ

проф. Р. М. Постолювський